թեան պահպանելը և մի և նոյն ժամանակը ուժեղացնում էին իրանց պատերազմական մինիստրութեան բիւջեթը, որ իւրաքանչիւր պետութեան մէջ աւելի շատ դրամ է կլանում, քան թէ միւս մինիստրութիւնների բիւջեթները առանձին առանձին։ Ամբողջ տարվայ ընթացքում, երբ մի երկրի կառավարութիւնը նոր դրամ էր պահանջում զինուորական ծախսերի համար, նա անհրաժեշտ էր համարում հաւատացնել, որ այդ ծախսերը հարկաւոր են խաղաղութիւնը պահպանելու համար։ Այժմ Եւրոպան մի մեծ զօրատուն է կազմում։

„DAILY-NEWS“ ԼՐԱԳՐԻ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

„Հայաստանի վիճակը“ վերնագրով „Daily-News“ այսպէս է գրում։ Սիվասից եկած մէկ նամակ հաղորդում է որ, այդ քաղաքում Ալէքսանդր անունով մի հայ սպանեցին երկու օր նրա աղջկայ հարսանիքից առաջ։ Հայաստանում սովորութիւն է հիւրերին հարսանիքից մի քանի օր առաջ հրաւիրել, և այդ պատճառով էլ երբ սպանումը տեղի ունեցաւ՝ բաւական մարդիկ կային հաւաքված տան մէջ։ Այդ տխուր լուրն առնելով նրանք բոլոր հասարակութեան ընկերակցութեամբ դիմեցին վալիին և պահանջեցին միւսիւլման մարդասպանի պատիժը։ Շատ յուզված լինելով՝ յարձակվեցաւ դրսի ժողովուրդը վալիի ապարանքի վրա և փշրեց պատուհանները։ Վալին կանչեց իր զօրքը, որ հազիւ հազ կարողացաւ ցրել ամբոխին։ Այդ պատճառով յիսունի չափ անձինք են կալանաւորված, իբր թէ սուլթանի գերիշխանութեան դէմ ապստամբվել են։

Վանի մօտ Նորդուզ գիւղի վրա քիւրդերը յարձակվում և հայերի անասունները քշում տանում են։ Երբոր նրանք դիմում են կուսակալին, ասում է թէ նա կարողութիւն չունի քիւրդերին բռնելու կամ նրանց պատժելու։ Գիւղի մէջ Նարոյ անունով մի իշխան՝ մի քաջ հայ պատասխանում է, „հիմա որ դուք միջոց չունէք մեզ քիւրդերից պաշտպանելու, մենք ինքներս պէտք է մեզ պաշտպանենք“։ Յետոյ նա զինում է Նորդուզի բնակիչներին և նրանց առաջնորդում քիւրդերի դէմ։ Դրանք հասնում են քիւրդերի վրա այն ժամանակ, երբ նրանք իրանց աւարը բաժանելիս են լինում։ Տեղի է ունենում մի լաւ կռիւ, որի մէջ քիւրդերից վեցը սպանվում և շատերը վիրաւորվում են։ Յետոյ քիւրդերը իրանց գողացած բոլոր անասունները ձգելով փախչում են։

Նոյն լրագիրը „Մի հայերէն լրագրի դադարումը“ վերնագրով այս է հաղորդում։ Մենք լուր առինք, որ Կ. Պօլսում տպվող հայերէն լրագիրը „Մասիս“ մէկ ամիս միջոցով դադարել է, որովհետև քիւրդերի դէմ մի յօդուած է հրատարակել։ „Մասիս“ մի պարսկերէն թերթից մէկ լուր քաղելով թէ քիւրդերը Մարաղայի մօտ (Պարսկաստանում) հազար հայ ընտանիք են կոտորել, լուսաբանում է այդ լուրը ասելով թէ քիւրդերը վայրագ և արիւնարբու են, և ասում է որ կառավարութիւնը պէտք է նրանց դէմ զօրեղ միջոցներ գործադրէ։

Կարծում են որ Բարձր. Դուռը ուզում է տաճիկների սիրտը շահել քիւրդերին էլ այնպէս հայերի դէմ գործածելով, ինչպէս ալբանցիներին չեռնագօրցոց դէմ գործածեց։

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

ԼՕՆԴՕՆ, 25 դեկտեմբերի։ Պարլամենտը բացվեցաւ գահական ճառով, որ կարդաց լորդ Սելնբօրն։ Լորդերի ժողովի մէջ քիչ անդամներ կային, իսկ համայնքների ժողովի մէջ շատ պատգամաւորներ։ Ճառի մէջ ասված է, որ եւրոպական համաձայնութիւնը խանգարված չէ։ Կառավարութիւնը բանակցում է պետութիւնների հետ յունական հարցը խաղաղութեամբ լուծելու մասին և յոյս ունի, որ նրանք կաջողվեն։ Կառավարութիւնը յոյս ունի խաղաղական համաձայնութեամբ վերջացնել պատերազմը բասուտների հետ։ Դիտաւորութիւն չը կայ երկար ժամանակ գրաւել Կանդահարը։ Կարգադրութիւններ են արված բրիտանական հեղինակութիւնը Տրանսվալի մէջ շուտով վերականգնելու համար։ Իռլանդիայի վերաբերութեամբ կառավարութիւնը լրացուցիչ իրաւունքներ կը պահանջի կարգը վերականգնելու և բնակիչների կեանքը, սեփականութիւնը և անձնական ազատութիւնը պաշտպանելու համար։ Կառավարութիւնը խոստանում է բացի 1870 թ. կալուածական օրէնքի ընդարձակ գործադրելը, մի օրէնք առաջարկել՝ իռլանդական կոմսութիւնների մէջ անգլիականների նման տեղական ավտօնօմիա մտցնելու վերաբերութեամբ։ Ֆօրստեր յայտնեց համայնքների ժողովին, որ նա ժողովին բիլ կառաջարկի կեանքը և սեպհականութիւնը աւելի լաւ ապահովելու համար Իռլանդիայի մէջ, զէնք կրելու մասին և հասարակական հանդստութիւնը պահպանելու համար։ Պարնել յայտնեց, որ նա կընդդիմանայ այդ բիլերի առաջարկութեանը։ Գլադստօն յայտնեց, որ երկուշաբթվանից նա անդադար կը պահանջի յիշեալ բիլերի առաջարկութիւնը, մինչև որ ժողովը նրանց վերջնականապէս կը քննի։

ԱԹԷՆՔ, 26 դեկտեմբերի։ Անգլիական դեսպանը յայտնեց Կումունդուրոսին, որ Անգլիան միացաւ պետութիւնների առաջարկութեան հետ յունական խնդիրը միջնորդ դատարանի օգնութեամբ լուծելու մասին և խորհուրդ է տալիս Յունաստանին ընդունել այդ առաջարկութիւնը։ Թագաւորի հետ խորհրդակցելուց յետոյ Կումունդուրոս մինիստրների խորհուրդ կազմեց, որ երեք ժամ տևեց։

ԲԵՐԼԻՆ, 27 դեկտեմբերի։ Այսօր վերադարձաւ իշխան Բիսմարկ։

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 27 դեկտեմբերի։ „Голосъ“ լրագրին հեռագրում են Կ. Պօլսից. Ֆրանսիայի և Աւստրիայի պահանջների պատճառով Բ. Դուռը ազատեց միրիդիտների իշխան Պրենկօին։ „Молва“ լրագիրը լսել է. գիտութիւնների ակադեմիայի նախագահ կոմս Լիտկէ պաշտօնապէս դժգոհութիւն յայտնեց ակադեմիայի երկու ռուս անդամներին, որովհետև նրանք բողոքեցին շվեդացի Բակլունդին դօցենտ ընտրելու դէմ։ Այսօր գործարանատէր Նօբել մեծ բանկետ է տալիս ի պատիւ Նօրդենշելդի։

Խմբագիր—Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պ. Ն. Տէր-Ղևոնդեանը խնդրում է մեզ տպագրել հետևեալը.

"Մայրենի լեզուի" վերջին—ութերորդ տպագրութեան 33-երորդ երեսում մի խոշոր զանցառութիւն է մտել՝ Լուսացաւ վերնագրով ժողովրդական բանաստեղծութեան միայն առաջին, երկրորդ և չորրորդ տողերն են շարուել, փոխանակ ամբողջի։ Խնդրում եմ այդ գիրքը գործածող ուսուցիչներին ի նկատի ունենալ այս և աշակերտներին սովորեցնել ամբողջ բանաստեղծութիւնը, որը հազիւ թէ նոցանից մէկին անծանօթ լինի, և ոչ թէ միայն յիշեալ երեք տողը“։

Անգլիական խանութի մէջ ծախվում են ՌԷՎՕԼՎԵՐՆԵՐ, որոնցով մի անգամից կարելի է 20 ԱՒԱԶԱԿ ՍՊԱՆԵԼ, իւրաքանչիւր աւազակ 1 ր. 50 կ.։ Մի և նոյն տեղը ամեն տեսակ անգլիական զէնք միւս տեղերից 30% էժան։ Արծրունու գալերեյ։ 1—12

Ամբողջ հագուստ կամ պալտօ 15 ր., րէվօլվերներ 4 ր. և աւելի թանգ, կօնֆեկտներ հազի դէմ 60 կ. ֆունտը, խինայի գինի և փօշի ջերմի դէմ 1 ր. 50 կ., խերես, պօրտվէյն 1 ր. 20 կ., կօնեակ շիշը 2 ր.։ Բացի այդ Անգլիական խանութի մէջ ստացված է թէյ մեծ քանակութեամբ։

4—12

ԹԻՖԼԻՍԻ ԿԱՇՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

Բաց անելով իր բոլոր արդիւնաբերութիւնների պահեստը միջի փողոցի վրա Կաժեվնիայա կարգում Քարթվելօվի տանը, պատիւ ունի առաջարկել պ. պ. առևտրականներին և գործածողներին ամեն տեսակ պադօշի, ձիու, իւֆտի և օպօյկի ապրանքներ, նոյնպէս և վիտեաժկաներ, գալօշկաներ, սիրոմեատնի կաշիներ, թամբի և մեքենաների րէմեններ։ Ծախվում են գործարանի գներով։

9—20

Մամուլի տակից դուրս են եկել և վաճառվում են Կենտրօնական գրավաճառանոցում։

Ն. Տէր Ղևոնդեան Մայրենի լեզուի ա. տ. 8-դ տպագրութիւնը գ. 35 կ.։

Ս. Ա. Ք. Տէր-Ստեփանեանցի Սկզբունք Քրիստոնէական հաւատոյ դասագրքի երկրորդ տպագրութիւնը գ. 50 կոպ.։

Մամուլի տակ է և շուտով լոյս կը տեսնէ Ս. Մանդինեանցի Թուաբանական խնդիրների ա. մ.

Այսու պատիւ ունիմ ՅԱՅՏՆԵԼ ՏՓԽԻՍԻ հասարակութեան, որ մօտ օրերս մտադիր եմ ԿԱՊԱԼՕՎ ՏԱԼՈՒ մեծ Բազազխանայի մէջ գտնուած երկու աչք կրպակները № 33 իրանց նկուղով և վերնասենեակով և իւր շրջակայ շէնքերով, որոնք պատկանում են Մողնու սուրբ Գէորգ եկեղեցւոյն։ Ցանկացողները կարող են դիմել ինձ մօտ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԸ ամեն օր 9 ժամից առաւօտեան մինչև 10 ժամն և իմանալ պայմանները։

Երեսփոխան Մողնու սուրբ Գէորգ եկեղեցւոյ Ն. Խոսրովեանց

4—7

ԱՄԵՆԱՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ԹԷՅ 1 ր. 20 կ. մինչ 2 ր. ֆունտը ամենալաւը, ստացված է անգլիական խանութի մէջ։ Նոյն տեղը ստացված են մեծ քանակութեամբ գեղեցիկ մահճակալներ և ուրիշ ապրանքներ

10—10

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՄԻ ԱՄՍԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍ

(1—2 ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻՑ ԲԱՂԿԱՑԱԾ)

Կը հրատարակվի 1881 թուից Երևանում աշխատակցութեամբ պ. պ. բժիշկների Արտէմ Խիմիչ Յովհաննիսեան, Աւետիք Բաբայեան, Գրիգոր Տէր-Գրիգորեան, Մարտիր Քալանթարեան, Արմենակ Շահգալդեան, Քոչարեան, Բագրատ Նաւասարդեան, և հ տևեալ ծրագրով՝

I Պետական կարգադրութիւնները ժողովրդի առողջութեան վերաբերութեամ

II Առողջապահական յօդուածներ աշխարհիկ ոճով. ժողովրդի առողջապահակ պայմանները. բժշկական արհեստը ժողովրդի մէջ. բժշկականութիւնը ժողովրդականա բած.

III Բժշկական մատենախօսութիւն.

IV Խառն լուրեր. Յայտարարութիւններ.

Տարեկան գինն է 3 մանէթ կանխիկ վճարելի

Խմբագիր հրատարակիչ
Երևանայ քաղաքային բժիշկ
ԼԵՒՈՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆՑ

Ծննդեան տօներին երեխանց նուիրելու համար Կենտր նական գրավաճառանոցում ի միջի այլոց վաճառվում են հետևեալ գրքերը.—Ք 1 ր. 30
նար Հայկական Մ. Միանսարեանցի գ. . . . 2 ,, 30
փառ. կազմ. . . . . — ,, 40
Քնարիկ մանկական Աղէքս. Արարատեանցի գ. — ,, 50
Մուղայք Հայաստանի երգարան. . . — ,, 5
Թովմաս Եղբօր տնակը—պատ. . . . — ,, 60
կազմ. . . . . — ,, 30
Կարմիր լապտեր պատ. . . . . — ,, 50
կազմ . . . . — ,, 40
Թաւամազմեղու պատ. ու կազմած . . — ,, 25
Մանկական երգեր Գամառ-Քաթիպայի կազմ. . — ,, 75
Ռօբենզօն Կռուզօէ լիակատ. թարգ. պատ. . 1 ,, 70
Դօն-Քիշօտ Լամանչեցի. . . . . — ,, 60
Գէորգ Ոսլեստոն. . . . . .
Ընտիր Հայկազունք պատկերազարդ կենսա- 2 ,, 75
գրութիւններ . . . . 1 ,, 25
Թորոս Աղբար Հայաստանի Ճամբորդ . . — ,, 65
Նուէր Կաղանդի Ն. Պերպերեանցի . .

Նոյն տեղը վաճառվում են Ռ. և գաղղիերէն լեզուներով մանկական գրքեր, խ ղալիքներ, հասակաւորների համար վիպասանութիւններ և այլ գրքեր։

Дозволено цензурою, Тифлисъ, 29 декабря 1880 года.

Типографія Главн. Управ. Намѣстн. Кавказск.

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ Гос. Библиотека Арм. ССР